

Основно училище "Иван Вазов" – Силистра

7500 Силистра, ул. "Добрич" 76, телефон/факс: 086 / 82 40 27,
e-mail: ivazovsil@gmail.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Росица Трендафилова
Директор на ОУ "Иван Вазов"

ПРОГРАМА
ЗА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО,
ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ
в ОУ „ИВАН ВАЗОВ“, гр. СИЛИСТРА

учебна 2020 – 2021 година

Настоящата Училищна програма за гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование в ОУ „Иван Вазов“, гр. Силистра е разработена съгласно Наредба №13 /21.09.2016 г. на Министъра на образованието и науката, актуализирана и приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 2/01.10.2020г.

Съгласно чл. 15, ал. 10 от Правилника за дейността на училището, се програмата се изготвя за период от една година.

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се осъществяват в училищното образование в различни форми. Интегрирано е в учебното съдържание на учебните предмети в рамките на общообразователната подготовка от I до VII клас или като самостоятелни предмети в разширената подготовка на всички етапи на средното образование и/или в допълнителната подготовка. Възможно е да се преподава интегрирано в часа на класа, в дейностите по интереси, в извънкласни училищни, извънучилищни и междуучилищни дейности, както и при общата подкрепа за личностно развитие.

(1) ДОС за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование се определя с наредба.

(2) Държавният образователен стандарт определя: *(чл. 1. ал. 1 от Наредба за ГЗЕИО)*

- Същността и целите на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- Начините и формите за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;
- Рамковите изисквания за резултатите от обучението по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование;
- Институционалните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

ПРИОРИТЕТИ

- ✓ Формиране на гражданско съзнание и граждански добродетели и е свързано със знания за устройството на демократичното общество, за правата и задълженията на гражданина и с умения и готовност за отговорно гражданско поведение.
- ✓ Развитие на умения за създаване или поддържане на здравословен стил и условия на живот и на доброволното адаптиране към поведение, благоприятстващо здравето.
- ✓ Формиране на екологична култура, екологично съзнание и екологично поведение в тяхната взаимна връзка с оглед познаване на екологичните закони, защита, подобряване, управление и разумно използване на природните ресурси, както и опазване на природната среда и на екологичното равновесие.
- ✓ Усвояване на знания за различни измерения на културните идентичности и за основни характеристики на интеркултурните отношения, формиращо позитивно отношение към разнообразието във всички области на човешкия живот, както и умения и нагласи за конструктивни взаимодействия в мултикултурна среда.

ЦЕЛИ

I. ИЗГРАЖДАНЕ НА АВТОНОМНА И АКТИВНА ЛИЧНОСТ

- ✓ Да зачита значимостта на всяка човешка личност в многообразието от нейните идентичности, признава правото и ценността на различието, приема равнопоставеността на всички в общото социално пространство.
- ✓ Да разбира и отстоява общочовешките ценности, ценностите на демокрацията и човешките права, участва в гражданския, политическия и социалния живот по отговорен, съзидателен и ефективен за себе си и за обществото начин.
- ✓ Да познава институциите, структурата и процедурите на демократичното общество, икономическите и политическите реалности на глобализиращия се свят.
- ✓ Да осъзнава и цени своята културна идентичност.
- ✓ Да взаимодейства с членовете на семейството си, общността и другите хора по конструктивен и уважителен начин.
- ✓ Да изразява обосновано и критично гражданската си позиция;
- ✓ Да носи отговорност за поведението си и оценява влиянието на постъпките си за своя живот и този на другите хора.
- ✓ Да взема самостоятелни решения относно своето развитие, проявява инициативност и способност да си поставя цели, да планира и да обосновава действията си.
- ✓ Да подбира адекватна информация, продукти и услуги за подобряване на здравето и поддържа здравословен начин на живот за себе си и за околните.
- ✓ Да познава и спазва нормите на екологична култура и поведение с оглед опазване на природата и създаване на устойчива околна среда.
- ✓ Да познава механизмите на публичните институции и гражданското общество за прилагане на споделена отговорност за опазване на околната среда и проявява готовност за участие в тях.
- ✓ Да умее да прави връзки между отделни сфери на обществения живот и да разбира причините за социалните неравенства, екологичните и глобалните предизвикателства.

II. ФУНКЦИОНИРАНЕ НА УЧИЛИЩЕТО КАТО АВТОНОМНА, АКТИВНА И САМОРАЗВИВАЩА СЕ ОБЩНОСТ

- ✓ Да възпитава в демократичните ценности.
- ✓ Да насърчава инициативност, отговорност, солидарност, социална чувствителност и критичност у всички участници в образователната система.

- ✓ Да утвърждава устойчива, включваща, демократична и здравословна среда, свободна от различните форми на агресия и дискриминация.
- ✓ Да изгражда и поддържа позитивен психологически климат и възможности за избори, свързани със здравето, екологията, гражданското участие, межкултурната толерантност, взаимното разбиране, зачитане и уважение.
- ✓ Да създава позитивна образователна среда за диалог между различните културни общности в зависимост от тяхната възраст и компетентности, включително и чрез формите на ученическо участие и самоуправление.

ПОДХОДИ, НАЧИНИ И ФОРМИ НА ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНОТО ОБРАЗОВАНИЕ:

- ✓ В процеса на придобиване на всички видове училищна подготовка;
- ✓ В часа на класа, включително и чрез ученическото самоуправление;
- ✓ В рамките на дейностите по обща подкрепа за личностно развитие;
- ✓ В заниманията по интереси в рамките на целодневна организация на учебния ден;
- ✓ Училищна програма „Без свободен час в училище“;
- ✓ По проект „Занимания по интереси“;
- ✓ Интегрирано по учебни предмети.

ИНСТИТУЦИОНАЛНИ ПОЛИТИКИ ЗА ПОДКРЕПА НА ГРАЖДАНСКО, ЗДРАВНО, ЕКОЛОГИЧНО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

III. ВЪЗПИТАВАНЕ В ТРАЙНИ НАВИЦИ ЗА ОТДАВАНЕ НА ПОЧИТ И ИЗРАЗ НА НАЦИОНАЛНОТО САМОСЪЗНАНИЕ

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УЧИЛИЩНИ РИТУАЛИ:

- ✓ Откриване и закриване на учебната година- изслушване на националния химн в тържествени за държавата и училището моменти;
- ✓ Официално раздаване на свидетелства за основно образование;
- ✓ Награждаване на отличили се ученици и учители;
- ✓ Поддържане на училищен кът;
- ✓ Честване на Националния празник и официалните празници в Република България и на Празника на училището;
- ✓ Честване Деня на народните будители
- ✓ Честване на 3 март - Освобождението на България
- ✓ Патронен празник на училището - 25 март
- ✓ Ден на самоуправлението, Ден на Европа - 9.05.
- ✓ Тържествено честване на 24 май - Ден на славянската писменост и българската култура

2. ИЗБОР НА УЧИЛИЩНИ СИМВОЛИ И ДРУГИ ОТЛИЧИТЕЛНИ ЗНАЦИ:

- ✓ лого на училището;
- ✓ почетна грамота;
- ✓ почетен плакет;
- ✓ летописна книга.

IV. ПОДКРЕПА НА ИНИЦИАТИВНОСТТА И УЧАСТИЕТО НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ЧРЕЗ ПОДХОДЯЩИ ЗА ВЪЗРАСТТА ИМ ВКЛЮЧВАЩИ ДЕМОКРАТИЧНИ ПРАКТИКИ

1. Участие в Ученическият съвет, като форма на ученическо самоуправление.

2. Организиране на доброволчески дейности във и извън училище:

- а/ Провеждане на благотворителни акции за събиране на дрехи и парични средства за деца в неравностойно социално положение;
- б/ Организиране и участие в Благотворителни концерти в помощ на болни и пострадали в инциденти;
- в/ Съдействие за подпомагане на благородни инициативи - акция за събиране на пластмасови капачки.

3. Поддържане на училищни медии (радио, интернет страница) с активното

участие на учениците:

а/ Периодични радиопредавания, посветени на различни международни, национални и училищни събития

- 22 септември - Денят на независимостта
- 1 ноември - ден на народните будители
- 19 февруари - обесването на В. Левски
- 3 март - Освобождението на България
- 22 март - Световен ден на земята
- 24 май - Ден на славянската писменост и българската култура

б/ Интернет страница на училището - информация за участие на учениците в различни изяви - конкурси, състезания, олимпиади, изложби и други.

4. Организиране на училищни празници, кампании и събития съобразно календара на световни, международни, европейски, национални, общински, местни, професионални и културни дати и празници:

Подкрепящи здравето;

- 1.12.- световен ден за борба срещу СПИН - ежегодни мероприятия -
 - класни ръководители на I - VII клас
- 17.05. - световен ден на спорта - в часовете по ФВС
- 31.05.- световен ден без тютюнопушене - класни ръководители на I — VII клас

Подкрепящи толерантността;

- 16.11.- международен ден на толерантността - ЧК, в часовете по ИИ

- 27.02. - световен ден на борба с тормоза в училище, Ден на розовата фанелка - класни ръководители на I - VII клас
Подкрепящи социалната чувствителност;
- 18.11.- световен ден в памет на жертвите на катастрофи - презентация, среща с представител на КАТ
Подкрепящи правата на човека;
- 24.10. - международен ден на ООН - класни ръководители на I – VII клас
- 02.04. - международен ден на детската книга - библиотекар, в час по БЕЛ
- 01.06. - международен ден на детето - инициативи начален курс
Подкрепящи опазването на околната среда.
- 22.03.- световен ден на Земята (водата) - в час по БЗО, ЧП, презентации, участие в конкурс
- Организиране на беседи с медицинско лице по теми, свързани с опазване здравето на децата и учениците.

5. Участие в клубове и неформални групи по интереси. Проучване на мненията, нагласите и очакванията на учениците относно процеса и съдържанието на училищното образование и предложения по училищния живот.

V. ПОДКРЕПА ЗА МУЛТИКУЛТУРНАТА СРЕДА В УЧИЛИЩЕТО

Общи положения - в ОУ "Иван Вазов" се обучават ученици от различни етноси: български, ромски, турски. На ниво училище и клас се организират дейности, свързани с успешното интегриране на ученици от малцинствените групи.

ДЕЙНОСТИ

1. ЧАС НА КЛАСА ЧРЕЗ ЗАНИМАНИЯ, ДЕЙНОСТИ И ПРОЕКТИ ПО ТЕМАТИЧНИ ОБЛАСТИ:

	I	II	III	IV	V	VI	VII
Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие	4	4	4	4	4	4	4
Толерантност и интеркултурен диалог	1	1	1	1	2	2	2
Безопасност и движение по пътищата	9	6	6	6	5	5	5
Защитата на населението при бедствия и аварии и катастрофи; оказване на първа помощ	4	4	4	4	5	5	5
Превенция на насилието, справяне с гнева и с агресията; мирно решаване на конфликти	1	1	1	1	2	2	2
Превенция на тероризма и поведение при терористична заплаха; киберзащита	1	1	1	1	2	2	2
Кариерно ориентиране				1			1
Превенция и противодействие на корупцията					1	1	1
Електронно управление и медийна грамотност				1	1	1	1
ОБЩО	20	17	17	19	22	22	23

2. НП „БЕЗ СВОБОДЕН ЧАС В УЧИЛИЩЕ“

В училище има разработена програма за Гражданско, психофизическо и когнитивно развитие на учениците, която определя водещите принципи, задачи, цели и дейности, както и очакваните резултати. Програмата се актуализира всяка година.

3. УЧЕНИЧЕСКО САМОУПРАВЛЕНИЕ:

- Всяка паралелка избира свой ученически съвет, който подпомага дейността на класния ръководител и инициира дейности на ниво клас;
- Утвърждаване дейността на ученическия парламент като форма на демократичното училищно самоуправление;
- В състава на ученическия парламент влизат председателите на паралелките от I до VII клас;
- Ученическият парламент има тричленно ръководство, което се избира с гласуване за всяка учебна година;
- Редовни заседания на УП се провеждат всяка първа сряда от месеца;
- Ученическият парламент разработва годишен план съобразен с годишния план на училището;
- Представители на ученическия парламент имат право да взимат участие в педагогически съвети и в заседания на обществения съвет в училище;
- Ученическият парламент участва в разработването на етичен кодекс на училището;
- Ученическият парламент разработва и участва в реализирането на проекти.

4. ЗАНИМАНИЯ ПО ИНТЕРЕСИ В ГРУПИТЕ ЗА ЦЕЛОДНЕВНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ДЕН

- ✓ Наблюдение и оценка на поведенческите ситуации по време на заниманията по интереси.
- ✓ Провеждане на беседи и разговори с учениците по възникнали затруднения, споделяне на проблеми и възникнали конфликт; спазване на здравно-хигиенни норми и изисквания от учениците.
- ✓ Грижа за опазване здравето и живота на учениците.
- ✓ Дидактически игри - образователни и развиващи.
- ✓ Народни традиции, обичаи и празници.
- ✓ Безопасност на движението по пътищата.
- ✓ Патриотично възпитание и изграждане на националното самочувствие.
- ✓ Приложни дейности за изготвяне на подходяща украса за празниците.

5. ПРОЕКТ „ОБРАЗОВАНИЕ ЗА УТРЕШНИЯ ДЕН“

ЦЕЛИ:

Общата цел на проекта се изразява във въвеждането и поддържането в национален мащаб и популяризирането на референтен модел за насърчаване на придобиването на по-голяма цифрова компетентност и въвеждането на системен и комплексен институционален подход на МОН за интегриране на образователните технологии, както и за насърчаване и мотивация за тяхното използване. С проекта се цели отварянето на образованието и образователните институции към дигиталните технологии чрез внедряването на нови решения за по-добро персонализирано обучение, което да позволи на учителите да предприемат мерки с точни и ефективни подходи към всеки отделен учащ и повишаване на мотивацията чрез насърчаване на самостоятелното обучение и самооценка, включително извън класната стая.

Специфичните цели на проекта са насочени към:

- Усвояване на знания и умения за работа в дигиталното общество;
- Подобряване на достъпа до образование, в т.ч. чрез използване на леснодостъпни платформи и мобилни приложения;
- Намаляване на различията в резултатите от ученето в различните училища и населени места;
- Модернизиране на методите и средствата за обучение;
- Повишаване на качеството на образованието, за по-добрата дигитална подготовка на учащите се, с цел по-бърза и по-лесна реализация на пазара на труда;
- Насърчаване модернизиранието на образованието и ученето през целия живот;
- Осигуряване на условия и подкрепа за прилагането на педагогически иновации и съвременни подходи на преподаване.

VI. ИНТЕГРИРАНО ПО УЧЕБНИ ПРЕДМЕТИ

ЦЕЛИ:

- Повишаване на качеството на образованието чрез използване на различни образователни иновации;
- Постановяване на ученика в центъра на цялостната педагогическа дейност, в отговорна активна позиция при овладяване на знанията, формиране на различни компетенции и развитие на умения за учене през целия живот.
- Създаване на условия за делова и хуманна атмосфера на откритост и гласност, на взаимно доверие при постигане на успехи и неуспехи, трудности и проблеми.

ФОРМИ:

- В процеса на придобиване на общообразователна подготовка по отделни учебни предмети - биология и здравно образование, история и цивилизация, география и икономика;
- Интегрирано чрез ориентиране на обучението по общообразователните предмети към придобиване на ключовите компетентности;

- Чрез добри практики - интердисциплинарни уроци.

ДЕЙНОСТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИТЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ И ОБМЕН НА ДОБРИ ПРАКТИКИ

- ✓ План за квалификационна дейност през учебната година.
- ✓ План за квалификация на МО по степени и специалности.

РАМКОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКОТО, ЗДРАВНОТО, ЕКОЛОГИЧНОТО И ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

- ✓ Рамкови изисквания за резултатите от обучението по гражданското, здравното, екологичното и интеркултурно образование са насочени към надграждане и разширяване на изискванията за резултатите от обучението, определени в ДОС за общообразователната подготовка.
- ✓ Рамкови изисквания за резултатите от обучението по всеки един от елементите на интердисциплинарния комплекс са определени, както следва:
 - по гражданско образование - приложение №1;
 - по здравно образование - приложение № 2;
 - по екологично образование - приложение № 3;
 - по интеркултурно образование - приложение № 4 от Наредба № 13.
- ✓ Рамкови изисквания за резултатите от обучението са ориентир за разработване на програмни системи, както и на учебни програми за придобиване разширен и/или на допълнителна подготовка, както и в часа на класа, в рамките на целодневната организация или в дейностите в центровете за подкрепа на личностно развитие, съобразно проучените интереси и потребности на учениците и преценката на учителя.
- ✓ Учителите по своя преценка използват, комбинират и адаптират рамковите изисквания за резултатите от обучението съобразно проучените интереси и потребности на учениците.

ЕКИП:

1. Нели Златева
2. Десислава Костова
3. Надя Стоянова
4. Иванка Желязкова
5. Живко Димов
6. Даниела Цавкова
7. Марияна Николова
8. Дюне Рамадан

НАЧИН НА ОТЧИТАНЕ И ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Количествени:

- Брой и вид проведени дейности;
- Брой включени ученици в различни организационни форми;
- Брой привлечени родители и представители на други институции.

Качествени:

- Осъществен напредък и развитие на учениците;
- Степен на удовлетвореност от програмата;
- Експертна оценка от Училищното ръководство и учители за ефективността на програмата.